

PPF stáhne O₂ z burzy

PRAHA Skupina PPF získala v rámci zrychleného odkupu akcií podíl 90,01 procenta v operátorovi O₂, a chystá se proto iniciovat stažení těchto cenných papírů z pražské burzy. Uvedla to v tiskové zprávě. Předtím skupina ovládala 83,58 procenta akcií operátora. Navýšení podílu se odehrálo metodou takzvaného zrychleného odkupu 19,353.910 akcií za maximální cenu 264 korun za jednu. Šlo o první transakci tohoto druhu na tuzemském kapitálovém trhu. „PPF takto připraví domácí kapitálový trh o sedmou nejvíce obchodovanou emisi akcií. Tento krok nadále zhorší atraktivitu a likviditu místního trhu,“ řekl Radim Dohnal z portálu Capitalinked.com. **čtk**

Britský operátor se vrátí k roamingu

LONDÝN Britský mobilní operátor EE od příštího roku znovu zavede roamingový příplatek za telefonování v jiných evropských zemích. Firma vlastněná telekomunikační společností BT přitom dříve stejně jako ostatní britští operátoři tvrdila, že se po brexitu k takovému kroku nechystá. Zrušení roamingu v červnu 2017 ušetřilo britským turistům a jiným cestovatelům miliony liber na poplatcích za používání telefonů v evropském zahraničí. **čtk**

Škodovka omezí výrobu, nemá čipy

MLADÁ BOLESLAV Automobilka Škoda Auto výrazně omezí v příštím jednom až dvou týdnech výrobu. Důvodem je nedostatek čipů, které se používají v palubní elektronice. V Mladé Boleslavi se zastaví řada provozů, závod v Kvasinách se má zastavit celý, potvrdila mluvčí Martina Gillichová. „V současnosti předpokládáme, že dostupnost čipů bude v příštích jednom až dvou týdnech omezená natolik, že ucelená výroba již nebude možná,“ uvedla. Odbory prosazují zajištění plného denního výdělků pro všechny zaměstnance, kterých se situace dotkne. **čtk**

McAfee žil „nebezpečný život“

Kariéru započal jako podomní prodejce, o pár let později už ale jeho jméno rezonovalo v nejzvučnějších společnostech světa. Svěrázného zakladatele jednoho z nejpoužívanějších antivirových programů však provázela řada kontroverzí - **podezření z vraždy i drogová závislost.**

ALŽBĚTA TESÁRKOVÁ

BARCELONA/PRAHA John McAfee byl ve středu nalezen mrtev ve své cele v Barceloně. Podle vyšetřovatelů šlo pravděpodobně o sebevraždu. Čin navíc přišel jen pár hodin po rozhodnutí španělského soudu o vydání 75letého podnikatele do USA, kde byl stíhán mimo jiné kvůli podvodům s kryptoměnami, ale také za spiknutí či krádež daní. Ve Státech mu hrozily desítky let vězení.

Taková obvinění však britský rodák minulý týden označil za politicky motivovaná – kvůli tomu, že z pozice kandidáta Libertariánské strany na prezidenta USA kritizoval americký daňový úřad IRS. Ještě v roce 2019 přitom povinnosti platit daně McAfee veřejně pohrdal. A fakt, že po dobu osmi let nepodal daňové přiznání, zdůvodnil tehdy na Twitteru slovy: „Zdanění je ilegální.“ Kontroverzními událostmi však McAfee prokládal jinak nadějnou kariéru po celý svůj život.

Rychlý vzestup i pád

McAfee byl velkým milovníkem žen – sám o sobě tvrdil, že je otcem nejméně 47 dětí. Už od mládí také holdoval alkoholu, později si však začal v ne zrovna malém množství zahrávat také s tvrdými drogami – netajil se tím, že jsou každodenní součástí jeho obchodní kariéry.

Kolem roku 1983 však už sám uznal, že jeho psychický stav je

Kandidát na prezidenta. V roce 2015 se John McAfee rozhodl vstoupit do politiky. Jeho strana The Cyber Party propagovala například dekriminalizaci marihuany nebo ekonomiku volného trhu. Ucházet se chtěl i o prezidentské křeslo. FOTO ČTK/AP

neúnosný, a od té doby údajně s alkoholem i drogami skoncoval. „Prostě jsem přestal. Navštěvoval jsem tehdy organizaci anonymních alkoholiků, ta mi pomohla ukončit tuto éru mého života,“ řekl McAfee britskému serveru BBC s tím, že temné období už v sobě do konce života nezapře.

O čtyři roky později, v roce 1987, pak založil jeden z dosud nejpoužívanějších antivirových programů McAfee. Jeho úsilí se začalo vyplácet zejména kolem

roku 1992, kdy více než pět milionů zařízení infikoval nový vir Michelangelo.

I přes obrovský úspěch a milionové výděly však o dva roky později vlastní firmu opustil a po nějaký čas žil stranou veřejného života. Největší ránu mu ale udělil rok 2008, kdy kvůli hospodářské krizi přišel o většinu svých financí.

Podezření z vraždy

Ve sledu událostí se McAfee rozhodl přestěhovat se ze Spojených

států do středoamerického Belize. Tam začal spolupracovat se zdravotnickou firmou Querumex, kde chtěl investovat do vzniku nových antibiotik. Podle dokumentu o jeho životě s názvem *Gringo: Nebezpečný život Johna McAfeeho* latinskoamerickou kapitolu provázelo také množství žen ve velmi mladém věku. V zemi ho však čekala zřejmě nejvýraznější z řady jeho eskapád.

Během svého pobytu v Belize začal trpět paranoickými stavy

a pocitem, že ho někdo sleduje. V roce 2012 se o něj pak začaly zajímat tamní úřady v souvislosti s vraždou jeho souseda Gregora Faulla, kde měl podle policie figurovat jako podezřelý. McAfee se dal poté na útěk – nejprve zamířil do sousední Guatemaly, kam ale vstoupil nelegálně. Po kratším pobytu v guatemalském vězení byl deportován zpět do USA.

Kandidatura na prezidenta

Přestože předchozí události by napovídaly tomu, že by se McAfee ve Státech vrátil spíše k životu v ústraní, opak byl pravdou. V roce 2015 přišel s vlastní politickou stranou The Cyber Party, která propagovala například dekriminalizaci marihuany nebo ekonomiku volného trhu.

Poté, v roce 2016, se dokonce rozhodl ke kandidatuře na prezidenta USA – nejprve za vlastní hnutí, později se pokusil vstoupit do Libertariánské strany, v níž však nezískal nominaci. O prezidentskou kandidaturu se pokoušel také loni, opět neúspěšně. Jeho hlavní kampaň se týkala rozšíření používání kryptoměn, do nichž s oblibou investoval.

Antivir nikdy nepoužíval

Ačkoli se nejvíce proslavil právě antivirovým programem, který je dodnes jedním z nejpoužívanějších, sám McAfee prý nikdy tento, ale ani jiný antivirový software ve svých zařízeních nepoužíval.

„Svoje zařízení chráním tím, že neustále měním svůj IP adresu, nikdy neuvádím svoje jméno a nechodím na weby, kde napadení virem hrozí,“ řekl BBC. „Například na pornostránky nechodím vůbec,“ dodal.

Na sociálních sítích byl však McAfee aktivní poměrně dost. Na Twitteru například informoval veřejnost i o svém pobytu ve španělské vazbě, kde čekal na verdikt od loňského října – už tehdy však zřejmě na sebevraždu pomýšlel. „Jsem tady spokojený. Mám tu přátele, všechno je v pořádku. Až se oběsím – à la Epstein – nebude to moje vina,“ napsal.

Nové Windows 11 umějí i aplikace pro Android

LUDĚK VOKÁČ

REDMOND (USA) / PRAHA Softwarový gigant Microsoft představil novou verzi operačního systému Windows. Nese označení Windows 11, čímž boří někdejší tvrzení zástupců firmy, že Windows 10 byla poslední verzí systému. Je to ale spíš slovíčkaření, Windows 11 „desítky“ navazují, přináší předešlým úpravy v grafickém prostředí, drobné změny v logice ovládání a v návazných službách.

Společnost na sociálních sítích oznámila, že Windows 11 budou od příštího týdne dostupná pro účastníky programu Windows Insiders, finální verze pro uživatele přijde až později – Microsoft to má stihnout do Vánoc. Pro uživatele dosavadních verzí, zejména tedy Windows 10, pak bude aktualizace na novou verzi opět zdarma.

Když Microsoft v červenci 2015 představoval nová Windows 10, nechal se vyvíjet společností Jerry Nixon slyšet, že to je poslední verze. A představitel firmy obecně tuto rétoriku podpořil, i když se už tehdy vyskytovaly pochybovačné hlasy. Teď přichází novinka, která dává těmto pochybám za pravdu.

Na druhou stranu marketingové označení samotného systému v tomto ohledu opravdu není pří-

liš důležité: nová Windows 11 jsou vlastně v jádru stále Windows 10, jen s takovými úpravami, že se v Microsoftu po letech rozhodli dát jim i novou název.

Nově společnost ještě lépe zapracovala vlastní obchod s aplikacemi a nabízí lepší podporu pro hráče počítačových her. Windows 11 umí spouštět plnohodnotné aplikace pro operační systém Android. Ty najde uživatel přímo v Microsoft Store, a to díky tomu, že ten je pro změnu propojen s obchodem Amazonu, který je jedním z alternativních poskytovatelů aplikací pro Android.

Jinak dostala nová verze Windows především přepracované uživatelské prostředí a novou grafiku. Nečekejme radikální změny, uživatelé se nebudou muset učit nic nového, systém však vizuálně omládl a má některé nové funkce. Po stránce vzhledu se Windows 11 blíží konkurentům,

jako jsou macOS X od Applu nebo Chrome OS od Googlu: do grafiky základních prvků systému se vrací více barev, základní vzhled je obměněn.

Tlačítko „Start“ uprostřed

Kontroverzním krokem se zdá po mnoha letech přesun tlačítka Start doprostřed spodní lišty. Ukazuje to na změnu filozofie: Microsoft předpokládá, že uživatelé nabídka Start spouštějí tlačítkem na klávesnici, nebo naopak dotykovým displejem – pak je umístění uprostřed asi logičtější. Nabídka ale lze přesunout i na tradiční místo.

Právě dotykovému ovládání byly nové Windows výrazně přizpůsobeny, plynulý by také měl být přechod z různých režimů používání. To se hodí třeba pro kombinovaná zařízení typu 2 v 1, přístroje s více displeji nebo pro připojení externích monitorů.

Mění se i menu Start. Je přehlednější, pryč jsou dlaždice, které kdy si Microsoft zavedl u Windows 8. Novinkou je integrace Microsoft Teams a lepší propojení s cloudem, jež má usnadnit práci s dokumenty na vícero zařízeních. Microsoft také slibuje, že zapracoval na optimalizaci systému. Aktualizace jsou z hlediska dat o 40 procent menší, „jedenáctky“ mají také ušetřit něco energie z baterie zařízení.

Češi zažívají stavební očistec

IVANA PEČINKOVÁ

PRAHA Stavět či opravovat dům nebo byt je v Česku doslova martýrium. Sehnat řemeslníky je skoro nemožné, stavbu či vylepšování nemovitosti prodraží i prudce stoupající ceny stavebních materiálů. A ty navíc často ani nejsou k dispozici.

„Řemeslní firmy se běžně setkávají s tím, že potvrzené ceny materiálů z objednávek z letošního února se zvedají o desítky procent. A s ultimátními požadavky dodavatelů, že se firma musí pro dodávku rozhodnout během několika hodin, jinak dodávka nebude,“ popisuje pro LN ředitelka Asociace malých a středních podniků a živnostníků (AMSP) Eva Svobodová. Situaci však komplikuje i značný nedostatek řemeslníků.

„Pokud máte jen nějakou menší úpravu a přitom to štěstí, že někoho seženete, musíte počítat s tím, že k vám bude odbíhat od jiných zakázek. Takže budete mít rozebranou půlku bytu či chaty po týdny,“ říká čtyřicetiletá Jana, která na Vysočině už léta postupně opravuje domek po babičce.

Vedle zedníků, pokrývačů a klempířů chybějí i třeba elektrikáři či instalatéri. Martin, který zdědil chatu po příbuzných na Slapech, čekal rok, než mu přišel domluvený elektrikář na úpravu zásuvky kvůli zapojení nového bojleru na ohřev vody. A to ještě dopadl relativně dobře. Dalšímu ma-

jiteli nemovitosti se bojler rozbil a u žádné firmy ani živnostníka nepochodil. Firma, s jejímiž zaměstnanci se znal, mu byla schopna nabídnout pouze prodej a dovoz bojleru, instalaci už ne.

„Nemáme na to žádnou analýzu, ale před rokem se hovořilo o tom, že do deseti let bude na trhu chybět minimálně 200 tisíc řemeslníků. Populace stárne a mladí nemají příliš velký zájem o řemesla,“ popisuje hlavní důvody nedostatku pracovníků ředitelka AMSP a potvrzuje, že nejvíce chybí na trhu zedníci, klempíři či čalouníci.

Firmy podle ní systematicky vyhledávají vhodné pracovníky na Ukrajině a ty přeškolují. Nicméně naučit řemeslo v krátké době je obtížné, pokud ne rovnou nemožné. Zvýšenou poptávku potvrzují i sami řemeslníci. „Lidé by nám utrhali ruce. A k tomu chtějí všechno hned,“ říká Antonín Kubát, spolujednatel firmy Trio Efekt, která nabízí zednické a obkladačské práce.

Firmám chybějí i pracovníci. „Potřeboval bych daleko víc kvalifikovaných lidí,“ říká Vratislav Turenič, majitel havlíčkovobrodské společnosti Inklez. „Teď mi po třiceti letech odešel klempíř a já nejsem schopen za něj najít náhradu,“ dodává. Situaci řeší tak, že na zakázky, které má nasmlouvané, najímá živnostníky. „Musím je doslova ukecat a nemám z toho ani korunu. Ale potřebuji zakázky dodělat, nechci si kazit jméno.“

Chybí mu i zámečníci, instalatéri a další profese, navíc průměrný věk jeho zaměstnanců je přes 50 let, takže brzy začnou odcházet do důchodu. A mladí učni toho, jak sám říká, zatím moc neumějí. Navíc se bojí, že až dostanou výuční list, budou chtít odejít a pracovat na sebe.

Mnozí řemeslníci by již chtěli jít na zasloužený odpočinek. Nemohou si to ale dovolit. „Mladí jsou zvyklí na pohodlí, v němž jsme je vychovali. Udělanou práci kolem sebe ani nevidí a po technické stránce se o ni nezájemají,“ říká František Kotrč z Havlíčkova Brodu, vyhledávaný klempíř a pokrývač, jenž se už několik let „marně“ chystá do důchodu.

Podle Evy Svobodové z AMSP jsou zásadním problémem i rostoucí ceny vstupních surovin a komponent. Každým dnem více kulminují a překvapují novými a novými vrcholy. „Ceny materiálů rostou bezprecedentně a uměle, klidně o 20, 50 i více procent, a to znamená velmi silné zdražování i pro zákazníky,“ popisuje.

Antonín Kubát upozorňuje, že polystyren za poslední rok zdražil o 50 až 60 procent. Tvarované železo šlo meziročně nahoru o 40 procent. „Při každém odběru materiálu, což je tak jednou za měsíc, vidím, že je cena vyšší v řádu korun,“ popisuje. Některý materiál navíc vůbec není. Objednaný polystyren dorazí třeba za tři až čtyři měsíce.